

Direktør Kirsten Dyrman
Den Uafhængige Politiklagemyndighed
Banegårdspladsen 1A, 1. sal
8000 Aarhus C

mail@politiklagemyndigheden.dk

GENERALDIREKTØREN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
www.dr.dk

Marie Rørbye Rønn
O +45 3520 3528
E mr@dr.dk
05.03.2014

Kære Kirsten Dyrman

Du har den 3. januar klaget over dokumentaren "*Hvad du ikke vidste om Danmark – Politiklager*" sendt den 27. november 2013 på DR1. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du den 18. februar klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse. Som det fremgår, omfatter indstillingen også to andre ankesager om samme udsendelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Generaldirektør

Kopi: Journalen

Programredaktør Anders Thomsen
Kanalchef Pål Gundelach Brandstrup
Mediedirektør Gitte Rabøl
Jurachef Peter Skov
Etikchef Inger Bach

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør
Klage over *"Hvad du ikke vidste om Danmark – politiklager"*
Sendt første gang på DR1 den 27. november 2013.

Dokumentaren omhandlede retssikkerheden i politiklagesystemet og var en del af serien *"Hvad du ikke vidste om Danmark"*, som produktionsselskabet Larm Film har produceret for DR.

Dokumentaren havde fokus på en række borgeres negative erfaringer med klager over politiet. Siden den 1. januar 2012 har klager over politiet været behandlet af Den Uafhængige Politiklagemyndighed (DUP), som overtog opgaven fra statsadvokaten efter kritik af, at det gamle system ikke var uafhængigt af politiet. I udsendelsen stilles der blandt andet spørgsmålstegn ved, om det nye klagesystem reelt er uafhængigt af politiet, blandt andet fordi efterforskningen af klagesagerne foretages af personer, der tidligere har arbejdet ved politiet.

Allerede i maj 2013, altså et halvt år inden udsendelsen blev bragt, rettede DUP's direktør, Kirsten Dyrman, henvendelse til DR på baggrund af et interview, som udsendelsens vært havde lavet med Kirsten Dyrman den 23. maj. DUP klagede over, at produktionsselskabet i modstrid med det aftalte havde taget utilfredse borgere med til interviewet under dække af, at de var ansatte på produktionen.

DR beklagede forløbet og lovede ikke at bruge optagelserne. DUP tilkendegav, at man var villig til at stille op til et nyt interview med en DR-journalist, men at man ikke ønskede igen at lade sig interviewe af programmets vært. DR afviste at lade en anden journalist foretage interviewet. I stedet tilbød man DUP at komme til orde i udsendelsen igennem en skriftlig kommentar, hvilket DUP – efter yderligere korrespondance – accepterede. DUP's skriftlige kommentar blev delvist gengivet i udsendelsen.

Straks efter udsendelsen lagde DUP en meget kritisk kommentar på sin hjemmeside, hvor man forsvarede sig mod den kritik, der blev rejst i programmet. Den 3. januar 2014 fremsendte DUP en samlet formel klage over udsendelsen til DR. Den blev den 4. februar besvaret og i hovedsagen afvist af redaktør Anders Thomsen på DR's vegne. Den 18. februar ankede DUP ved Kirsten Dyrman herefter til lytternes og seernes redaktør.

Såvel klagen som anken fra DUP bygger på fire konkrete kritikpunkter, der er gengivet på de følgende sider.

Sideløbende med DUP's klage over udsendelsen har en række seere klaget. To af disse har ligeledes anket DR's afslag til lytternes og seernes redaktør:

██████████ har klaget over, at programmet i sin helhed "udstiller politiet, statsadvokaten og DUP som sammenspiste og inhabile. Programmet udelader bevidst at fremstille de konkret omtalte sager objektivt, og fremstiller enkelte politifolk (dog ikke ved navns nævnelse) som inkompetente og mere eller mindre uhæderlige."

██████████ har klaget over, at Politiklagerrådet ikke er nævnt i udsendelsen. Desuden har han i lighed med ██████████ klaget over, at programmet i sin helhed er usagligt og ensidigt, hvilket ifølge klageren understreges af forløbet omkring det mislykkede interview med Kirsten Dyrman fra DUP.

Disse to anker er inddraget i behandlingen af sagen, idet det dog kun er førstnævntes generelle klage over programmets tendentiøse fremstilling af politiet, statsadvokaten og DUP, der er behandlet separat, da dette forhold ikke er fremhævet specifikt i DUP's klage.

Jeg har nu gennemgået sagen og afleverer hermed min indstilling:

Programmet indledes med følgende:

Speak: "I Danmark har vi en politistyrke med høj troværdigheden Men enkelte gange opfører politiet sig på en måde, som får borgerne til at klage.

[...]

Antallet af klager over politiet stiger, men der er stort set ingen, der får medhold i deres klage.

[...]

I det her program undersøger jeg ikke, hvad der skete i de enkelte sager, men lytter til borgernes kritik af politiklagesystemet."

DUP har i sin klage fremhævet fire klagepunkter, som er gengivet nedenfor. Endelig følger et femte klagepunkt, der behandler Peter Pedersens klage over udsendelsens generelle ensidighed i fremstillingen af politi- og anklagemyndigheden. For alle fem punkter gengives klagen og en sammenfatning af DR-redaktør Anders Thomsens (AT) svar. Sidst følger min gennemgang og kommentar.

Første klagepunkt

"Konkrete sager, omtalt i udsendelsen

Der klages over, at der ikke med tilstrækkelig tydelighed fremgik, at af de 6 konkrete sager, der blev omtalt i udsendelsen, var det kun den ene, som har været behandlet af Den Uafhængige Politiklagesmyndigheden. De øvrige 5 sager angik

episoder, der fandt sted endog længe før, Politiklagemyndigheden blev etableret 1. januar 2012."

DR's svar

DR svarede, at det i udsendelsen var vigtigt at gøre opmærksom på den baggrund, hvorpå DUP blev oprettet. Derfor var det relevant at omtale disse fem sager, der blev behandlet under det gamle system, og som førte til skarp kritik i medierne, hvilket var medvirkende til, at DUP blev oprettet. DR beklagede, at DUP havde den opfattelse, at det ikke fremgik klart af programmet, at de fem sager var blevet behandlet i det gamle system og tog kritikken til efterretning.

Min gennemgang

I udsendelsen omtales seks konkrete cases. I de fem (case nr. 1-4 samt nr. 6) interviewes pårørende til personer, der er afgået ved døden i konfrontation med politiet. Alle disse fem sager er blevet behandlet før 2012 og dermed under det gamle klagesystem. Den sidste case (case nr. 5) beskrives af klageren selv, der fik brækket armen under en konfrontation med politiet og efterfølgende klagede til DUP.

Nedenfor følger en beskrivelse af de seks cases i den rækkefølge, de præsenteres i programmet, samt udsendelsens sideløbende redegørelse for udviklingen og opbygningen af politiklagesystemet:

1. case. Anni Nielsen. Hendes søn blev dræbt af politiets skud den 30. november 2009 i Kalundborg. DEN 23. april 2010 frikendte retten i Holbæk betjenten.

Opbygningen af den gamle politiklagemodel beskrives.

2. case. Stig Wølch Jørgensen. Hans søn blev skudt og dræbt af politiet i december 2001 i Tilst.

Efterfølgende bringes en grafik, der viser, at tilliden til politiet er faldet markant siden 2006 og frem til 2013.

3. case. Erik Jørgensen. Han psykisk syge søn blev dræbt i forbindelse med en tvangsindlæggelse i november 2009.

Efterfølgende bringes klip fra telefonsamtaler med en række forsvarsadvokater, der svarer på, hvordan de oplever mulighederne for at få medhold i politiklager.

Speak: *"Det er især to drabssager, som førte til afgørende mistillid til klagesystemet. Den ene er Tilst-sagen, og så er der sagen, der i offentligheden blev kendt som Løgstør-sagen."*

4. case. Jonna Ørskov. Hendes søn døde i 2002 under en anholdelse ved Løgstør.

Speak: *"Sammen med kritikken af, at stort set ingen fik medhold i deres klagesag, var Jonna Ørskov og Stig Jørgensens drabssager medvirkende årsag til, at folketingspolitikkerne i 2006 til sidst erkendte, at der måtte gøres noget."*

Der vises gamle klip med politikere, der er enige om, at et nyt klagesystem skal indføres. Herefter præsenteres Den Uafhængige Politiklagemyndighed, som blev oprettet pr. 1. januar 2012. Det bemærkes, at det dog stadig er op til statsadvokaten af rejse tiltale i straffesager.

5. case. Peter Schou. Blev anholdt under tumult af et par betjente – antagelig i marts 2012 eller 2013 – og klagede til DUP. DUP valgte ikke at behandle sagen, da statsadvokaten ikke rejste tiltale, hvilket Peter Schous advokat kritiserer.

6. case. Kisse Bødker. Hendes psykisk syge søn blev skudt og dræbt af politiet i forbindelse med en tvangsindlæggelse. I udsendelsen oplyses det, at episoden fandt sted for fire og et halvt år siden.

Der bringes et interview med en ekstern lektor og forsvarsadvokat, der siger, at politiklagemyndigheden har ændret navn, men *"realiteterne er vist stort set de samme."*

Det fortælleres, at andelen af klagere, der får medhold, er det samme som under den gamle ordning, og at antallet af klager er steget med 58 pct. fra 2011 til 2012. Herefter gennemgås de ansatte hos DUP's fortid i politiet. Hele ledelsen og direktøren præsenteres som folk fra politisystemet. Det samme gælder for næsten alle i den juridiske afdeling og samtlige efterforskere kommer fra politiet.

Min kommentar

De første fire cases gennemgås sideløbende med en redegørende beskrivelse af politiklagesystemets tidligere sammensætning og udviklingen op til beslutningen om at reformere klagesystemet. Inden gennemgangen af den femte case, der som den eneste er blevet behandlet efter oprettelsen af DUP, redegøres der for DUP's opbygning og for forholdet mellem DUP og statsadvokaten. Selvom det tydeligt fremgår af udsendelsen under præsentationen af den sjette case, at episoden fandt sted for over fire år siden, siges det ikke direkte, at klagesagen blev foretaget i det gamle system.

Der siges ikke noget forkert i udsendelsen om kronologien, men det havde været ønskeligt, at det med større tydelighed var fremhævet, at kun en af de seks cases var behandlet af DUP.

Andet klagepunkt

"Den Uafhængige Politiklagemyndigheds organisatoriske opbygning

Der klages over, at udsendelsen ikke indeholdt oplysninger om Den Uafhængige Politiklagemyndigheds organisatoriske opbygning. Det fremgik intetsteds i udsendelsen, at Den Uafhængige Politiklagemyndighed, foruden direktøren og personalet, består af Politiklagerådet, der er Politiklagemyndighedens øverste ledelse. Politiklagerådet har det overordnede ansvar for myndighedens virksomhed og udstikker de anvisninger og retningslinjer, som direktøren skal følge.

Politiklagerådet er endvidere involveret i afgørelsen af en række af Politiklagemyndighedens konkrete sager.

Disse basale oplysninger om opbygningen af Den Uafhængige Politiklagemyndighed blev videregivet til redaktionschef Adam Dyrvig Tatt i forbindelse med interviewet den 23. maj 2013 og er gentaget i forbindelse med Politiklagemyndighedens efterfølgende henvendelser til DR's ledelse. På trods heraf fremgik der ikke i udsendelsen oplysninger overhovedet om Politiklagerådet.

Dette er især problematisk, fordi etableringen af Politiklagerådet netop tager sigte på at sikre myndighedens uafhængighed. Programmets hovedfokus var jo præcis spørgsmålet om, hvorvidt behandlingen af klager over politiet sker på et tilstrækkeligt uafhængigt grundlag."

DR's svar

DR svarede, at Politiklagerådet ikke var omtalt i udsendelsen, fordi Politiklagerådet ikke efterforsker og undersøger klager over politiet, men kun behandler principielle sager. Da programmet netop undersøgte, om man kunne have tillid til efterforskningen af klager over politiet, og fordi Politiklagerådets funktion ikke kan siges at have medført øget uafhængighed i undersøgelsen af politiklager i forhold til det gamle system, havde DR valgt at udelade omtale af klagerådet. DR medgav dog, "...at man kunne have omtalt dels rådets sammensætning og dels rådets arbejdsområder for at undgå eventuel tvivl om programmets hensigter...", men at dette ikke havde ændret ved de spørgsmål, der rejses i programmet.

Min gennemgang

DUP's skriftlige kommentar til programmet lød i sin fulde længde:

"Den Uafhængige Politiklagemyndigheds øverste ledelse er Politiklagerådet, der ledes af en formand, der er landsdommer. Rådet består herudover af en professor i jura, en advokat og to læge medlemmer udpeget af Kommunernes

Landsforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd. Politiklagemyndighedens daglige drift varetages af direktøren og et personale på ca. 25.

Politiklagemyndigheden er uafhængig af både politiet og anklagemyndigheden.

Politiklagemyndighedens personale består af efterforskere, jurister og administrativt personale. Samtlige efterforskere har baggrund i Dansk Politi, hvilket sikrer, at efterforskningen sker på et meget højt fagligt niveau af hensyn til borgerne og af hensyn til de politifolk, der er genstand for undersøgelser.

Flere af Politiklagemyndighedens jurister kommer fra anklagemyndigheden, andre fra domstolene, advokatvirksomhed, Justitsministeriet, kammeradvokaten eller universitetet.

Ingen ansatte i Politiklagemyndigheden behandler sager, hvor der kan stilles spørgsmål ved deres habilitet, eksempelvis på grund af familieforhold eller nære venskabsforhold.

Antallet af sager, hvor Politiklagemyndigheden siden 2012 har udtalt kritik af politiet er stort set det samme som under den tidligere ordning, hvor det var statsadvokaterne, der behandlede sagerne.

Hertil kommer, at antallet af sager, hvor Politiklagemyndigheden bestemmer, at sagerne kan afgøres lokalt i politikredsene, som led i den såkaldte notitssagsbehandling, er steget med op mod 45 %. Notitssagsbehandling kan kun ske, hvis borgeren accepterer det.

Det er efter Politiklagemyndighedens opfattelse ikke et mål i sig selv, at antallet af sager, hvor der udtales kritik af politiet, stiger. Politiklagemyndigheden udtaler kritik, hvis det kan bevises, at der er noget at bebrejde politiet.

Politiklageordningen skal sikre både borgernes og politifolkenes retssikkerhed".

I udsendelsen blev DUP's svar gennemgået således:

Speak: "Jeg har spurgt Kirsten Dyrman, om hun kan forstå, at det kan være svært at have tillid til det nye system, når hun stort set kun har ansat folk fra politisystemet. Hun har sendt mig en mail, hvor hun skriver:"

Speak: "Samtlige efterforskere har baggrund i Dansk Politi, hvilket sikrer, at efterforskningen sker på et meget højt fagligt niveau.

Ingen ansatte i Politiklagemyndigheden behandler sager, hvor der kan stilles spørgsmål ved deres habilitet, eksempelvis på grund af familieforhold eller nære venskabsforhold"

Speak: "Og på spørgsmålet om, hvorfor det ikke er blevet lettere for danskerne at få udtalt kritik af politiet, skriver hun:

Speak: "Det er efter Politiklagemyndighedens opfattelse ikke et mål i sig selv, at antallet af sager, hvor der udtales kritik af politiet, stiger. Politiklagemyndigheden udtaler kritik, hvis det kan bevises, at der er noget at bebrejde politiet."

Eftersom programmet problematiserer netop uafhængigheden af klagesystemet, er det ikke rimeligt, at Politiklagerådet, der er DUP's øverste myndighed og sammensat af medlemmer uden tilknytning til politiet eller anklagemyndigheden, slet ikke er omtalt i udsendelsen. Det er særligt uheldigt, da Politiklagerådets funktion og sammensætning netop er det første, som DUP nævner i sit skriftlige svar på programmets kritik. Politiklagerådet drøfter endvidere konkrete sager jf. § 9 i rådets Forretningsorden.

DR har tidligere beklaget forløbet omkring det mislykkede interview den 23. maj. Dette forløb, der ledte op til DUP's skriftlige udtalelse til programmet, giver DR en særlig forpligtelse til at bringe den anklagede parts svar. DR har imidlertid ikke gengivet DUP's svar i tilstrækkelig grad. Hertil kommer, at det ikke er fair, at udsendelsens speak er egnet til at give det indtryk, at DUP ikke har villet stille op til interview.

Tredje klagepunkt

"Udsendelsens gengivelse af fakta om Politiklagemyndighedens sagsbehandling

Der klages over, at udsendelsens gengivelse af statistiske oplysninger om Politiklagemyndighedens arbejde var misvisende, herunder var der ikke var redegjort for, hvordan man var nået frem til den procentuelle andel af Politiklagemyndighedens sager, hvor der er udtalt kritik i 2012. Det fremgik af programmet, at der alene blev udtalt kritik i mindre end 2 procent af myndighedens sager. Tallet må være udregnet på baggrund af det samlede antal sager, som Politiklagemyndigheden har behandlet i 2012. Det er meget misvisende, at der ikke i den forbindelse er redegjort for, at ca. halvdelen af Politiklagemyndighedens sager, drejer sig om sager, der bliver efterforsket på baggrund af en mistanke om muligt strafbart forhold begået af en polititjenestemand, hvilket kan være alt fra vold til færdselslovsovertrædelser. I disse sager træffer Politiklagemyndigheden ikke afgørelse, men sender sagerne til statsadvokaten med en redegørelse om efterforskningen. Det er således misvisende at medtage disse sager ved udregningen af en kritikprocent for Politiklagemyndigheden.

Det samme gør sig gældende med hensyn til de 40-45 % af den øvrige sagsportefølje, adfærdsklagesagerne, der afgøres som såkaldte notitssager.

Notitssagsbehandling betyder, at sagen afgøres ved en samtale mellem klager og en overordnet polititjenestemand. Denne fremgangsmåde kan alene anvendes,

hvis klageren/borgeren meddeler sit samtykke hertil. På den baggrund er det ligeledes misvisende at medregne det endog meget store antal adfærdsklager ved opgørelse af medholdprocent. Notitssagerne er alle udtryk for, at borgeren har erklæret sig tilfreds med behandlingen af sagen og accepteret, at der ikke bliver truffet en egentlig afgørelse i sagen.

Politiklagemyndigheden har i 2012 behandlet 521 klager over politipersonalets adfærd, heraf er 233 klager afgjort med notitssagsbehandling, 10 klager er videresendt til politidirektøren til afgørelse som en klage over politiets dispositioner og i 19 tilfælde er klagen tilbagekaldt. Det efterlader 259 klager over politipersonalets adfærd, hvor Politiklagemyndigheden har truffet afgørelse. Heraf er der udtalt kritik i 16 sager, svarende til 6,2 % af de afgjorte sager, og forholdet beklaget i 9 sager, svarende til 3,5 %."

DR's svar

DR svarede, at programmets udgangspunkt er, at "en klage over politiet er en klage over politiet", og at det for borgeren er underordnet, hvordan klagen efterfølgende klassificeres i klagesystemet. DR bemærkede videre, at klager, der sendes videre til behandling hos statsadvokaten, ikke ændrer ved, at DUP skal afgøre, om der er grundlag for at beklage eller kritisere politiet. DR bemærker også, at såfremt man accepterer DUP's præmis, udgør andelen af sager, hvor klageren fik medhold, ikke en signifikant større andel af klagerne i det nye system i forhold til det gamle. Endelig bemærker DR i sit svar, at DUP ikke ved forelæggelse anfægtede tallene, hvorfor der ikke var belæg for at tro, at DUP var uenig i tallene.

Min gennemgang

Ved oprettelsen af DUP blev der indsat en bestemmelse om såkaldt notitssagsbehandling af mindre adfærdssager, hvor klagesagen ordnes inden for den relevante politikreds. I den tidligere ordning blev en række sager ligeledes afgjort som notitssager, men andelen af notitssager var i 2012 væsentligt højere end i de foregående år under det gamle klagesystem. I 2012 blev 45 pct. af adfærdsklagerne til DUP behandlet som notitssager mod under 20 pct. i 2011 under det gamle system. Dertil kommer, at DUP ikke træffer afgørelse i de sager, som statsadvokaten efterforsker med henblik på en evt. straffesag. Disse sager udgør ifølge DUP ca. halvdelen af de samlede klagesager.

Som følge af DUP's praksis vedr. notitssager og potentielle straffesager kunne disse forhold have været præciseret i udsendelsens omtale af andelen af sager, hvor DUP udtaler kritik af politiet. Da DUP imidlertid ikke har anfægtet tallene i sin skriftlige kommentar, er der ikke grundlag for at kritisere DR for udeladelsen.

Fjerde klagepunkt

"Den Uafhængige Politiklagemyndighed kom ikke til orde

Der klages over, at Politiklagemyndigheden ikke fik tilstrækkelig adgang til at komme til orde i forbindelse med udsendelsen. Herunder klages der over, at DR ikke imødekom Politiklagemyndighedens tilbud om et nyt interview med en anden journalist end redaktionschef Adam Dyrvig Tatt. Det bemærkes i den forbindelse, at det også måtte have stået klart for DR, at Politiklagemyndigheden ikke længere havde tillid til den pågældende journalist.

Udsendelsen efterlod sandsynligvis seerne med en undren over Politiklagemyndighedens manglende deltagelse. Der blev ikke redegjort for, hvorfor Politiklagemyndigheden ikke deltog, og det er uforståeligt og usagligt, at DR ikke efter programmet, for eksempel i den efterfølgende TV-avis, ønskede et uddybende interview af enten direktør Kirsten Dyrman eller formand for Politiklagerådet Elisabeth Mejnertz.

Udsendelsen fremstod således meget ensidig og levede efter Politiklagemyndighedens opfattelse ikke op til almindelige krav til saglighed og presseetik."

DR's svar

DR fremhævede, at DR og DUP efter det mislykkede interview den 23. maj havde været uenige om, hvordan og på hvilke vilkår DUP skulle komme til orde i udsendelsen, men at begge parter til slut havde accepteret, at DUP kunne komme til orde igennem en skriftlig kommentar på en række spørgsmål. DR fremførte, at DUP's skriftlige svar på de stillede spørgsmål var kort og samlet, og at det på den baggrund var svært at lade DUP's svar fylde mere i udsendelsen. DR medgav dog igen, at DUP's redegørelse for Politiklagerådets sammensætning og uafhængighed (jf. andet klagepunkt) burde være bragt i udsendelsen.

Min gennemgang

Uanset det uheldige forløb omkring interviewet den 23. maj forhindrer DR's Programetik ikke, at DR kan fastholde, hvem der skal foretage et eventuelt interview. Ligeledes er der ikke grundlag for at kritisere, at TV-Avisen ikke valgte at følge sagen op med et live-interview.

For de andre aspekter af dette punkt henvises til klagepunkt to ovenfor.

Femte klagepunkt

Unfair fremstilling af cases.

██████████ skriver sammenfattende i sin klage til DR:

"Jeg finder at programmet, Hvad du ikke vidste om Danmark - Politiklager, udstiller politiet, statsadvokaten og DUP som sammenspiste og inhabile.

Programmet udelader bevidst at fremstille de konkret omtalte sager objektivt, og

fremstiller enkelte politifolk (dog ikke ved navns nævnelse) som inkompetente og mere eller mindre uhæderlige. Disse politifolk har alle i hobe været udstillet i den offentlige gabestok med navns nævnelse, privatadresse m.m. Nu har DR igen bidraget med benzin til bålet."

DR's svar

DR svarede klageren, at det på ingen måde var programmets hensigt udstille de politifolk, der havde været involveret i de sager, der omtale i udsendelsen. Redaktøren understregede også, at det ikke var formålet at udstille politikorpset som indspist og uhæderligt, men blot at påpege de tillidsproblemer, det kan give, når de, der skal efterforske klager over politiet, selv er meget tæt knyttet til organisationen. Yderligere henviser redaktionen til, at alle de fem sager, der var behandlet under den tidligere ordning, har været forelagt anklagemyndigheden med konkrete spørgsmål til hver sag. Anklagemyndigheden valgte imidlertid at svare kort og samlet. Alle involverede betjente var endvidere anonymiseret.

Min gennemgang

Programmet indledes med at fastslå, at det ikke er hensigten at undersøge, hvad der faktisk skete i de seks konkrete sager:

Speak: "Min rejse startede i foråret. Jeg tog ud og besøgte en række forældre, hvis børn var blevet skudt og dræbt af politiet. Hvad der præcis skete i de mange sager ved jeg ikke, men uafhængigt af hinanden fortalte de efterladte den samme historie om et klagesystem, som de ikke længere havde tillid til.

[...]

I løbet af de næste fem måneder ville jeg derfor undersøge, hvordan politiklagesystemet fungerer i Danmark."

Denne præmis for programmet er diskutabel. Måden, de seks sager fremstilles på, understøtter den grundlæggende kritik af politi og domstole. Det sker ikke mindst i form af de oplysninger, programmet selv vælger at give i den speak, der følger interviewene med de efterladte. Der gives til gengæld ingen oplysninger, der fair fremstiller de involverede betjentes forklaring, det nævnes ikke hvilke sager der har været i Højesteret og i omtalen af statsadvokatens tiltalefrafald nævnes det f.eks. ikke, at de involverede betjente her havde fået alvorlige knivskader og var truet af flere.

Det er ubestrideligt, at flere af sagsforløbene giver god grund til at rejse kritiske spørgsmål. På den baggrund kan det være helt relevant også at undersøge de efterladdes reaktioner, men det er problematisk, at udsendelsens egne kommentarer ikke er mere objektive.

Redaktionen henviser til at anklagemyndigheden har haft mulighed for at kommentere. Men det forhold at anklagemyndigheden udtaler sig kort og samlet, fratager ikke redaktionen for pligten til at give en fair fremstilling.

Konklusion og indstilling

Dokumentaren "*Hvad du ikke vidste om Danmark – politiklager*" sætter fokus på et meget relevant emne. En årrække med kritik af politiklagesystemet førte til en reform, der fra 2012 skulle sikre større tillid til, at klager over politiet blev behandlet fair. Den foreløbige opbygning af Den Uafhængige Politiklagemyndighed (DUP) rejser imidlertid en række kritiske spørgsmål om hvorvidt de erklærede intentioner i reformen, rent faktisk er blevet omsat til virkeligheden

På trods af dette saglige udgangspunkt er der en række problemer i den måde, dokumentaren er lavet på.

Fem gamle sager - fra før oprettelsen af DUP - gengives med korrekte årstal, men det kunne med fordel være fremhævet tydeligere, at alle cases på nær en er fra før oprettelsen af DUP.

Det er beklageligt, at udsendelsen ikke omtaler DUP's øverste ledelse – det bredt sammensatte Politiklageråd. Udeladelsen er sket på trods af, at netop rådet blev fremhævet i det svar, DUP sendte til redaktionen.

Gengivelsen af de omtalte fem cases foregår i udsendelsen på basis af udsagn fra efterladte til de mennesker, der blev dræbt af politiet. Det er helt berettiget at høre de efterladte, men det er ikke fair, at hele fremstillingen af alle cases er ensidig og udelader væsentlige oplysninger.

Jeg må på denne baggrund anbefale, at DR over for klagerne erkender, at udsendelsen ikke levede op til DR's egne regler for fairness, og at den derfor ikke genudsendes i sin nuværende form.

Jacob Møllerup, den 27. februar 2014